

ЛИТОВСКІЙ ВѢСТНИКЪ.

ОФФИЦІАЛЬНАЯ

ГАЗЕТА.

№

103 i 104.

KURYER LITEWSKI.

GAZETA URZĘDOWA.

Вильна. Вторникъ. 29-го Декабря — 1836 — Wilno. Wtorek. 29-go Grudnia.

ВНУТРЕННІЯ ИЗВѢСТІЯ.

Вильна.

Господинъ Виленскій Военный Губернаторъ и Гродненскій, Бѣлостокскій и Минскій Генералъ-Губернаторъ, Генералъ-Адъютантъ Князь Долгоруковъ.

Усердное и неутомимое содѣйствіе, оказываемое вами съ самаго преобразованія училищной части въ ввѣренныхъ вамъ губерніяхъ, быстрые успѣхи, которыми сопровождаются совокупные ваши съ Министерствомъ Народнаго Просвѣщенія труды и ваше ревностное стремленіе къ цѣли, сообразно съ Моею Волею опредѣленной, обратили на себя Мое особое вниманіе. — Изъявляя вамъ за столь отличное исполненіе Моихъ предначертаній, Мою совершенную благодарность, Я надѣюсь, что и впредь буду находить въ дѣйствіяхъ высшаго мѣстнаго Начальства постоянное соглашеніе съ видами и дѣйствіями Министерства, долженствующее служить залогомъ дальнѣйшаго развитія системы народнаго образованія, приложенной къ краю, вашему управленію ввѣренному.

На подлинномъ Собственною Его Императорскаго Величества рукою подписано:

Въ Ст.-Петербургѣ.
18-го Декабря 1836 года.

„НИКОЛАЙ.“

Гродно, 8-го Декабря.

Высокопаторжественные дни отличаются въ памяти Русскаго сердца особенною радостью; души вѣрныхъ сыновъ отечества почти забываютъ тогда свое отдельное существованіе и сливаются въ одинъ великій духъ Россіи, который живетъ двумя фактами: молитвою и любовью — эти двѣ единственно возможные жертвы, которыя духъ Россіи приноситъ въ даръ своему Монарху за цѣлую жизнь заботъ и попеченій о ея благѣ.

Свидѣтелемъ любви дѣтей къ Отцу, былъ особенно нынѣшній вождеденный день, Тезоименитства Государа Императора.

Въ 10 часовъ утра, Военные и Гражданскіе Чинovníки принесли поздравленія Господину Гражданскому Губернатору, отправились вмѣстѣ съ Его Превосходительствомъ въ Грекороссійскій Соборъ, для слушанія Божественной Литургіи и молебствія Подателю благъ о долгоденствіи Виновника нынѣшняго торжества.

Непосредственно послѣ Богослуженія, все молившееся во храмъ, собрались въ библиотечную залу щедротами Монарха новоустроеннаго гимназическаго зданія, въ которой уже находились воспитанники Благороднаго Пансіона и Гимназіи. Здѣсь въ присутствіи Г. Начальника Губерній и почетнѣйшихъ

WIADOMOŚCI KRAJOWE.

WILNO.

Panie Wileński Wojenny Gubernatorze, Grodzieński, Białostocki i Miński Jenerał Gubernatorze, Jenerał Adjutantcie Xiążę Dołhorukow.

Gorliwość i niezmordowana pomoc, okazywane przez was od czasu nowego urzędzenia wydziału szkolnego w powierzonych wam Guberniach, szybkie postępy, którym towarzyszą wspólne wasze z Ministerjum Narodowego Oświecenia prace i gorliwa wasza dążność ku celowi, zgodnie z Moją wolą wskazanemu, zwróciły na siebie szczególną Moją uwagę. — Oświadczając wam za tak odznaczające się wypełnienie Moich zamiarów, zupełną Moją wdzięczność, mam nadzieję, że i w czasie przyszłym, będę znajdował w działaniach wyższej miejscowej Zwierzchności stateczną zgodność z widokami i czynnościami Ministerjum, która powinna służyć rękojmią dalszego rozwinięcia systematu narodowego ukształcenia, zastosowanego do kraju waszemu zarządowi powierzono.

Na autentyku Własną Jego Cesarskiej Mości ręką podpisano:

St. Petersburg.
18-go Grudnia 1836 roku.

„НИКОЛАЙ.“

Grodno, 8-go Grudnia.

Dni Wielkich Uroczystości odznaczają się w pamięci serca Ruskiego szczególną radością: dusze wiernych synów oyczyzny zapominają prawie w ówczas o swém osobistém istnieniu, i łączą się w jeden wielki duch Rossyi, który żyje dwóma faktami: modlitwą i miłością: są to dwie jedynie godne ofiary, które duch Rossyi składa w dani swemu MONARSZE za nieustanną troskliwość i opiekę o jej dobro.

Swiadcem miłości dzieci ku Oycu, był szczególniej terażniejszy požądany dzień Wysokich Imiennin Cesarza Jego Mości.

O godzinie 10-tej zrana, Woyskowi i Cywilni Urzędnicy złożywszy powinszowania Panu Cywilnemu Gubernatorowi, udali się z nim do Greko-Rossyjskiego Soboru, dla słuchania Świętej Liturgii i modłów do Dawcy wszelkiego dobra o wiek długi dla NAJJAŚNIEJSZEGO SOLENNIZANTA dzisiejszej uroczystości.

Po nabożeństwie, wszyscy bez wyjątku modlący się w świątyni, zgromadzili się do sali bibliotecznej, łaskami MONARCHY nowo urządzonego gmachu Gimnazjum, w której już znajdowali się uczniowie Szlachetnego Pensjonu i Gimnazjum. Tu w obecności P. Naczelnika Gubernii i znakomitszych osób płci obojey, Protojerey

особь обоего пола, Протоіерей Софійскаго Собора, законоучитель *Поповъ*, совершилъ молебствіе съ водоосвященіемъ и провозглашеніемъ многолѣтія Государю Императору и Всему Августѣйшему Дому, а также учащимъ и учащимся и окропилъ все комнаты зданія священою водою. Изъ залы библіотеки, посѣтители перешли въ смѣжный физическій кабинетъ. По занятіи ими приготовленныхъ для нихъ мѣсть, Г. Инспекторъ Гимназіи въ одушевленной рѣчи, на Русскомъ языкѣ, изложилъ важность обязанности которая лежитъ на наставникахъ юношества. За нимъ Секретарь Совѣта провозгласилъ имена учениковъ, переведенныхъ въ высшіе классы и удостоенныхъ наградъ книгами и похвальными листами. Господинъ Начальникъ Губерніи самъ раздавалъ награды воспитанникамъ обращаясь къ каждому изъ нихъ съ поощрительнымъ привѣтствіемъ. По раздачѣ наградъ, одинъ изъ воспитанниковъ Благороднаго Пансіона, произнесъ на Русскомъ языкѣ краткую рѣчь, исполненную сыновнихъ чувствъ къ Монарху и возбудилъ ея умиленное сочувствіе въ сердцахъ слушателей.

Въ заключеніе акта открытія новоустроеннаго Гимназіи, Г. Директоръ пригласилъ Гг. Посѣтителей осмотрѣть классы и кабинеты. Приличное помѣщеніе аудиторій, обширность залъ, чистая отдѣлка и опрятность всего зданія, заслужили единогласно одобреніе просвѣщенной публики.

Все это есть новый знакъ Монаршей попечительности объ образованіи здѣшняго юношества. Въ прошедшемъ 1835 году въ Высокоторжественный день Восшествія на Престоль, здѣсь открытъ былъ Благородный Пансіонъ для дѣтей Дворянъ и Чиновниковъ. Такимъ образомъ благостію Царя въ полной мѣрѣ даны средства юнымъ душамъ приготовить себя къ великому подвигу служенія Престолу и Отечеству. Приятно видѣть, что жители Гродненской Губерніи, чувствуя высокія милости Вѣнценосаго Покровителя Наукъ, стараются по мѣрѣ силъ своихъ оправдать своимъ усердіемъ и довѣренностью къ заведенію, великія предначертанія Мудраго Монарха. Здѣшняя Гимназія, прежде малолюдная и слабая, нынѣ представляется наблюдательному взору въ полномъ объемѣ. — Въ три года число учениковъ въ ней утроилось и доходить теперь почти до трехсотъ. Таже рѣвность къ публичному образованію юношества видна и въ цѣлой Губерніи. Во всѣхъ уѣздныхъ ея училищахъ количество учащихся возрастаетъ съ удивительною быстротою. Еще въ прошедшемъ году въ Лидѣ и Пружанахъ считалось менѣе 90 учениковъ, теперь ихъ за 180. Нужно только чтобы искусныя руки насаждали добрыя сѣмена на юной почвѣ, и прекрасныя плоды будутъ созрѣвать скоро.

Но обратимся къ прерванному повѣствованію о нынѣшнемъ Торжественномъ днѣ нашемъ.

По окончаніи акта въ Гимназическомъ зданіи, почетнѣйшіе изъ посѣтителей, приглашенные по билетамъ отправились на обѣденный столъ къ Г. Гражданскому Губернатору, а вечеромъ весь городъ былъ иллюминированъ.

Впрочемъ этимъ не кончился еще нашъ праздникъ. Въ 9 часовъ вечера лучшая публика, начала съѣзжаться на балъный вѣчеръ въ Ресурсъ и въ короткое время, залы наполнились отборнымъ обществомъ; танцы продолжались непрерывно до 12 часовъ; тогда Г. Гражданскій Губернаторъ предложилъ за здравіе Государя Императора тостъ, который былъ принятъ съ восторгомъ. Сердечныя чувствованія присутствовавшихъ слились съ звуками музыки игравшей „*Боже Царя храни!*“ Радость и ликование продолжались до 4 часовъ слѣдующаго утра.

Такъ праздновали мы Священный день Тезоименитства Возлюбленнаго Монарха.

В о л к о в ы с к ѣ .

6-го Декабря, въ Высокоторжественный день Тезоименитства Государя Императора, Гражданскіе Чиновники прибыли въ 10 часовъ утра въ квартиру Предводителя Дворянства Графа *Грабовскаго* съ поздравленіями, и вмѣстѣ съ Его Сіятельствомъ отправились къ Бригадному Генералу *Суларокову*, гдѣ находились уже Военно-Уѣздный Начальникъ Полковникъ *Степановъ*, и Командиръ Новоингерманландскаго Пѣхотнаго полка, Полковникъ *Адлербергъ*, съ Штабъ и Оберъ-Офицерами 3-го батальона; упомянутыя особы поздравили другъ друга взаимно съ днемъ Тезоименитства Великаго Монарха! — Въ то же время на Дворцовой площади былъ разводъ и парадъ полка и Волковыскаго Инвалидной Команды. Генералъ *Сулароковъ* явившись среди воиновъ поздравилъ ихъ съ праздникомъ, и троекратное ура! принятое единодушно, радостно огласилось въ воздухъ. — За тѣмъ начался разводъ; громъ бараба-

Софійскаго Собору, Наuczyciel Religii *Popow*, odprawił modły z pokropieniem święconą wodą i zaśpiewaniem długich lat Cesarzowi Jego Mości i całemu Najjaśniejszemu Domowi, jako też Nauczycielom i uczniom, i wszystkie pokoje pokropił wodą święconą. Z sali biblioteki, goście przeszli do sączącego się z nią Gabinetu Fizycznego. Po zajęciu przygotowanych dla nich miejsc, P. Inspektor Gimnazjum w mowie pełnej ognia, w języku Rosyjskim, wyłożył ważność obowiązku Nauczycieli młodzieży. Po nim Sekretarz Rady odczytał imiona uczniów promowanych do klas wyższych i uznanych za godnych nagród książkami i pochwalnymi listami. Pan Naczelnik Gubernii sam rozdawał nagrody uczniom, przemawiając do każdego z nich w sposób zachęcający. Po rozdaniu nagród, jeden z uczniów Szlachetnego Pensjonu miał w języku Rosyjskim krótką mowę, napełnioną synowskimi uczuciami ku MONARSZE i wzbudził przez nią miłe współczucie w sercach słuchaczy.

Na zakończenie aktu otwarcia nowo urządzonego Gimnazjum, Pan Dyrektor zaprosił Gości do obejrzenia klas i gabinetów. Przystoynie umieszczenie audytorjow, obszerność sal, czystość roboty i ochędośćwo całego gmachu, zasłużyły na jednomyślną pochwałę oświeconey publiczności.

Wszystko to jest nowym dowodem MONARSZEY troskliwości o kształcenie tutejszey młodzieży. W przeszłym 1835 roku, w dniu Wielkiej uroczystości, Wstąpienia na Tron, został tu otworzony Szlachetny Pensjon dla synów Dworzan i Urzędników. Tym sposobem przez dobroć MONARCHY, podane są w zupełności młodemu umysłom środki dla przygotowania się do wielkiego celu służenia Tronowi i Ojczyźnie. Przyjemnie jest widzieć, jak mieszkańcy Gubernii Grodzieńskiej czując wysokie łaski NAJJAŚNIEJSZEGO PROTEKTORA nauk, starają się w miarę sił swoich odpowiedzieć swoją gorliwością i zaufaniem ku zakładowi, wielkim zamiarom Mądrego MONARCHY! Tutejsze Gimnazjum, pierwicy mało mające uczniów i słabe, stawi się teraz oczom widzów w całej objętości. — W ciągu trzech lat liczba uczniów trzy razy się powiększyła i dochodzi teraz prawie trzechset. Taż sama gorliwość o publiczną oświatę młodzieży daje się widzieć w całej Gubernii. We wszystkich powiatowych jej szkołach liczba uczących się z zadziwiającą wzrasta szybkością. W przeszłym jeszcze roku w Lidzie i Płużannie liczono uczniów mniej 90-ciu, teraz ich jest więcej 180-ciu; trzeba tylko, ażeby wprawne ręce zasiewały dobre nasiona na młodej niwie, a piękne owoce prędko będą dórzewały.

Ale powróćmy do przerwane go opowiadania o te- raźniejszym uroczystym dniu naszym.

Po ukończeniu aktu w gmachu Gimnazjalnym, znakomitsi przez bilety zaproszeni Goście, udali się na obiad do Pana Cywilnego Gubernatora, a wieczorem całe miasto było oświecone.

Jeszcze nasza uroczystość na tém się nie skończyła. O godzinie 9-tej wieczorem przedniejsza publiczność zaczęła zgromadzać się na bal, dany w Rесурсіе, i w krótkim czasie salony zostały napełnione najpiękniejszym towarzystwem; tańce nieustannie trwały do godziny 12-tej; wtedy P. Cywilny Gubernator wniósł toast zdrowia CESARZA JEGO MOŚCI, który został przyjęty z uniesieniem. Serdeczne uczucia obecnych połączyły się z harmonią muzyki grającej: „*Boże Króla zachowaj.*“ — Radość i zabawy trwały do godziny 4-ey następnego rana.

Tak obchodziliśmy dzień święty Wysokich Imienin ukochanego MONARCHY.

W o ł k o w y s k .

6-go Grudnia, w dzień Wielkiej uroczystości Wysokich Imienin NAJJAŚNIEJSZEGO CESARZA JEGO MOŚCI, Urzędnicy Cywilni o godzinie 10-tej zrana przybyli do mieszkania Marszałka Dworzanstwa Hrabiego *Grabowskiego* z powinszowaniami i razem z nim udali się do Jenerała Brygady *Sumarokowa*, gdzie się już znajdowali Wojskowo - Powiatowy Naczelnik Podpółkownik *Stepanow* i Dowódzca Nowoingermalskiego półku pieszego Półkownik *Adlerberg* z Sztabu i Ober-Oficerami 3-go batalionu; pomienione osoby powinszowały sobie wzajemnie dnia Wysokich Imienin MONARCHY! — W tymże czasie na placu patacowym była zmiana straży i parada Półku i Wołkowyskiej Inwalidney Komendy. Jenerał *Sumarokow*, stanawszy wśród wojskowych, powitał uroczystością, i trzykrotne jednogłośnie ура! radośnie powtórzyło się w powietrzu. — Potem rozpoczęła się zmiana straży; bicie w bębny, harmonia muzyki i szykowność szeregów, piękne

новъ, гармонія музыки, стройность рядовъ, отличная обмундировка и дружной маршъ представляли зрѣлище великолѣпное и возбуждали въ вѣроподданныхъ живѣйшія чувствованія — По окончаніи развода, парадъ отправился съ Генераломъ, Штабъ и Оберъ-Офицерами, и Гражданскими Чиновниками въ полковую Церковь С. Спаса Преображенія, для слушанія Божественной Литургіи и благодарственного молебствія, при чемъ полковой Священникъ Дмитрій Жмакинъ произнесъ приличную настоящему торжеству рѣчь.

Въ 4 часа пополудни у Его Сіятельства Предводителя Дворянства былъ обѣдъ, на который приглашены были: Военной Начальникъ и Гражданскіе Чиновники; провозглашенъ былъ тостъ за здравіе Государя Императора. — Вечеромъ городъ былъ иллюминированъ. Въ 7 часовъ, въ домъ Аптекаря Цишоцкаго началась редута, на которой присутствовали: Предводитель Дворянства, Военной-Начальникъ, полковой Командиръ, Военные и Гражданскіе Чиновники, обоюга пола до 63 особъ; во 2 часу по полуночи кончилось празднество радостнѣйшаго для вѣроподданныхъ дня.

Санктпетербургъ, 20-го Декабря.

Высочайшею Грамотою, 1-го Декабря, Всемилостивѣйше пожалованы знаки ордена *Св. Анны 1-й степени, Императорскою Короною украшенные*, Члену Совѣта Министра Финансовъ, состоявшему въ должности Управляющаго Государственнымъ Заемнымъ Банкомъ, Дѣйствительному Статскому Совѣтнику *Ореусу*.

— Высочайшими Грамотами, 6-го Декабря, Всемилостивѣйше пожалованы Кавалерами ордена *Св. Анны 1-й степени*: Командиръ Лейбгвардіи Финляндскаго полка, Генераль-Маіоръ *Офросимовъ 2-й* и Членъ Сената Финляндіи, Ландсгевдингъ *Кликъ*.

— Высочайшимъ Приказомъ, 6-го Декабря, произведенъ, за отличіе, въ Вице-Адмиралы, Командующій Севастопольскимъ Портомъ, Контръ-Адмиралъ *Стожевскій*, съ утвержденіемъ Командиромъ сего порта.

— По Высочайшему Его Императорскаго Величества повелѣнію, въ 6-й день сего Декабря послѣдовавшему, произведенъ, за отличіе по службѣ, по Корпусу Инженеровъ Путей Сообщенія, Полковникъ *Севастьяновъ* въ Генераль-Маіоры.

— Чиновнику Министерства Финансовъ, Дѣйствительному Статскому Совѣтнику *Муханову*, Всемилостивѣйше повелѣно быть Членомъ Совѣта Министра Финансовъ.

— Государь Императоръ Всемилостивѣйше изволилъ пожаловать Коллежскому Ассессору *Кирбеву*, брилліантовый перстень, за поднесеніе Его Величеству, чрезъ Г. Министра Народнаго Просвѣщенія, экземпляра переведеннаго имъ сочиненія *Миллена: Gallerie Mythologique*.

— Государь Императоръ, по всеподданнѣйшему представленію Господина Министра Народнаго Просвѣщенія, Всемилостивѣйше пожаловать соизволилъ Профессору Медико-Хирургической Академіи и Ординарному Академику Императорской Академіи Наукъ, Дѣйствительному Статскому Совѣтнику *Загорскому*, въ воздаяніе пятидесятилѣтней полезной и усердной службы его по званію врача, золотую табакерку съ вензелевымъ изображеніемъ Имени Его Величества, брилліантами украшенную. (*Свв. Пз.*)

— Государь Императоръ согласно всеподданнѣйшему представленію Г. Главноуправляющаго Путьми Сообщенія и Публичныхъ Зданій Генераль-Адъютанта Графа Толя, изъявилъ Высочайшее соизволеніе на предоставленіе сыновьямъ потомственныхъ почетныхъ гражданъ, возведенныхъ въ сіе званіе изъ купеческаго сословія, права вольноопредѣляющихся по вступленію въ Институтъ Корпуса Путей Сообщенія, но не иначе, какъ на собственное содержаніе. Ноября 27 дня 1836 года.

— Государственный Совѣтъ, въ Соединенныхъ Департаментахъ Законовъ и Экономіи и въ Общемъ Собраніи, рассмотрѣвъ представленіе Министра Финансовъ, относительно взысканія штрафовъ съ общественныхъ заведеній по производимымъ отъ имени ихъ искамъ, и принявъ въ уваженіе, что управленія, заведывающія означенными заведеніями, въ случаѣ возникающихъ по симъ послѣднимъ тяжбныхъ и исковыхъ дѣлъ, перенося оныя изъ одной степени суда въ другую, дѣйствуютъ не для личныхъ выгодъ своихъ и, такъ сказать, не по собственной волѣ, но по возложенной на нихъ обязанности охранять права и пользу вѣренныхъ имъ заведеній, а въ семъ отношеніи производимыя отъ нихъ въ судебныхъ мѣстахъ дѣла по справедливости могутъ сравнены быть съ дѣлами по искамъ казны, согласно съ Министромъ Финансовъ, *мнѣніемъ положили*: во вниманіе къ по-

умундированіе и zgodny marsz представляють вspania-ły widok i wzбудzają w wiernych poddanychъ nazywsze uczucia. — Po ukończeniu zmiany straży, parada udała się z Jeneralem, Sztabъ i Ober-Oficerami i Urzędnikami Cywilnemi do cerkwi półkowej Przemienienia Pańskiego, dla słuchania Mszy Świętej i dziękczynnych modliów; przy czѣmъ półkowy Kapelan Dymitrъ *Zmakin* miałъ stosowną do uroczystości mowę.

О godzinie 4-tej z południa u Jaśnie Wielmożnego Marszałka Dworzanstwa byłъ obiad, na który zaproszeni byli: Woyskowy Naczelnikъ i Urzędnicy Cywilni; gdzie wniesiony byłъ toastъ zdrowia CESARZA PANA. — Wieczoremъ miasto było oświecone. O godzinie 7-mej w domu Aptekarza *Cichockiego* rozpoczęła się reduta, na której znajdowali się: Marszałekъ Dworzanstwa, Naczelnikъ Woyskowy, Dowódzca półku, Woyskowi i Cywilni Urzędnicy—obojey płci więcey 60-ciu osobъ; o 2-rej z północy ukończyła się uroczystość dnia, dla wiernychъ poddanychъ nazyradośniejszego.

Санкт-Петербургъ, дня 21-го Grudnia.

Przez NAYWYŻSZY Dyplomat, 1-go Grudnia, NAYŁASKAWIEY udarowany zostałъ znakami *Orderu S. Anny 1-go stopnia Cesarzъ Koronę ozdobionego*, Członekъ Rady Ministra Skarbu, zostający w obowiązku Zarządzającego Pożyczkowymъ Bankiemъ Państwa Rzeczywisty Radzca Stanu *Oreus*.

— Przez NAYWYŻSZY Dyplomata, 6-go Grudnia, NAYŁASKAWIEY mianowani Kawalerami *Orderu Sw. Anny 1-go stopnia*: Dowódzca Gwardyi półku Finlandzkiego, Jenerał-Majorъ *Ofrosimow 2-gi* i Członekъ Senatu Finlandzkiego *Landsgevdingъ Klikъ*.

— Przez NAYWYŻSZY Rozkazъ dzienny, 6-go Grudnia, wyniesiony zostałъ за odznaczenie się на Vice-Admirala, Dowódzacy portemъ Sewastopolskimъ, Kontr-Admiralъ *Stozewski*, z potwierdzeniemъ Dowódzcą tego portu.

— За NAYWYŻSZYMъ Jego CESARSKIEY MOŚCI rozkazemъ, dnia 6-go ter. Grudnia nastalymъ, wyniesiony, за odznaczenie się w służbie, w Korpusie Inżynjerówъ Drógъ komunikacyi, Półkownikъ *Sewastjanow* на Jenerał-Majora.

— Urzędnikowi Ministeryumъ Skarbu, Rzeczywistemu Radzcy Stanu *Muchanowu*, NAYŁASKAWIEY rozkazano byдъ Członkiemъ Rady Ministra skarbu.

— CESARZъ Jego MOŚC NAYŁASKAWIEY udarować raczyłъ Kollegialnego Assesora *Kirejewa*, brylantowymъ pierścieniemъ, за ofiarowanie NAYŁAŚNIEYSZEMU PANU, przezъ P. Ministra Narodowego Oświecenia, exemplarza wytłumaczonego przezeńъ dzieła *Millina: Gallerie Mythologique*.

— CESARZъ Jego MOŚC, по nayuniżeńszemъ przedstawieniu Pana Ministra Narodowego Oświecenia, NAYŁASKAWIEY udarować raczyłъ Professora Medyko-Chirurgicznej Akademii i Zwyczajnego Akademika CESARSKIEY Akademii Nauk, Rzeczywistego Radzcy Stanu *Zahorskiego*, w nagrodę pięćdziesięcioletniejъ użytecznej i gorliwej jego służby w nazwanymъ Medyka, złotą tabakierą z cyfrą NAYŁAŚNIEYSZEGO PANA, brylantami ozdobioną. (*P. P.*)

— CESARZъ Jego MOŚCъ zgodnie z naypoddanniejszymъ przedstawieniemъ P. Główno-Zarządzającego Drogamiъ Kommunikacyi i Publicznychъ Budowli, Jenerał-Adjutanta Hrabiego *Tolla*, oświadczyłъ NAYWYŻSZE zezwolenie на udzielenie synomъ potomnychъ почетныхъ hradzan, wyniesionychъ do tego nazwania ze stanu kupieckiego, prawa wolno zaciężnychъ по wejściu do instytutu Korpusu Drógъ Kommunikacyi, ale nie inaczej, jakъ на własnymъ utrzymaniu się. 27-go Listopada 1836 roku.

— Rada Państwa на połączonychъ Departamentachъ Prawъ i Ekonomii i на Powszechnymъ Zgromadzeniu, rozpatrzywszy przedstawienie Ministra Skarbu, względemъ uzyskania sztrafowъ od zakładówъ publicznychъ podługъ czynionychъ w ichъ imieniu isków, i przyjąwszy на uwagę, że administracye, zawiadujące pomienionemi zakładami, w zdarzeniu wynikającychъ w tychъ ostatnichъ processowychъ i powodowychъ spraw, przenoszącъ zъ jednej instancyi Sądu do drugiej, działają nie dla osobistychъ swychъ widokówъ i, można powiedzieć, nie podługъ własnej woli, ale zъ przyczyny włożonego на нихъ obowiązku, аżeby bronić prawъ i korzyści powierzonychъ imъ zakładówъ, а w tymъ względzie prowadzone przezъ nichъ w urzędachъ sądowychъ sprawy słusznie mogą byдъ porównane zъ sprawami iskowemi skarbu, zgodnie zъ Ministremъ Skarbu, *przezъ opinią postanowić*: zъ uwagi на użytecznośćъ celu i dla lepszego zabezpieczenia inte-

лезной дѣли и для вѣщаго охраненія интересовъ общественныхъ богоугодныхъ, благотворительныхъ и другихъ, учрежденныхъ Правительствомъ, или съ разрѣшенія его, сего рода заведеній, освободить оныя впредь, наравнѣ съ заведеніями собственно казенными, какъ отъ вноса установленныхъ статьею 1661 и послѣдующими Свода Законовъ Гражданскихъ (т. X.) въ пользу казны и судей штрафовъ за неправую апелляцію по относящимся до тѣхъ заведеній дѣламъ, такъ и отъ взысканія гербовыхъ пошлинъ за употребляемую по таковымъ дѣламъ на производство въ присутственныхъ и другихъ мѣстахъ, вмѣсто гербовой, простую бумагу, не взымая ихъ впрочемъ отъ употребленія гербовой бумаги при подачѣ прошеній, объясненій и проч. на основаніи 10, 11, 12, 13 и 14 статей Свода Уставовъ о пошлинахъ (т. V). На подлинномъ Собственною Его Императорскаго Величества рукою написано: „*Быть по сему.*“ Въ Парскомъ Селѣ, 14 Октября 1836. Ноября 25 дня 1836.

— По ходатайству Курскаго Гражданскаго Губернатора о дозволеніи принимать въ залогъ по откупамъ и подрядамъ каменные частныя строенія на Коренной ярмаркѣ, Г. Министръ Финансовъ входилъ съ представленіемъ въ Комитетъ Гг. Министровъ. По положенію о семъ Комитета Гг. Министровъ, Государь Императоръ въ 27 день Октября сего года Высочайше повелѣть соизволилъ: допустить къ представленію въ залогъ по видимымъ откупамъ и прочимъ казеннымъ подрядамъ каменные частныя строенія на Коренной ярмаркѣ съ соблюденіемъ всѣхъ установленныхъ для того правилъ. Декабря 3 дня 1836 года.

— По силѣ Устава Училищъ для дѣтей канцелярскихъ служителей, Высочайше утвержденного 16 Февраля 1828 года, положено принимать въ оныя дѣтей не старше 10 и 12 лѣтъ. Изъятіе изъ сего правила допущено лишь при первомъ пріемѣ по открытіи каждаго училища, когда одна половина изъ полнаго комплекта воспитанниковъ избирается отъ 10 до 12 лѣтъ для пополненія перваго класса въ училищѣ, а другая отъ 12 до 14 лѣтъ размѣщается, для удобности учебнаго курса, во второмъ классѣ. Со времени учрежденія помянутыхъ заведеній Министерствомъ Внутреннихъ Дѣлъ неоднократно получало отъ мѣстныхъ Начальствъ донесенія о затрудненіяхъ въ пополненіи комплекта училищъ воспитанниками положенныхъ въ Уставѣ лѣтъ, и за недостаткомъ ихъ въ одной губерніи принуждено было назначать кандидатовъ изъ другихъ, обязывая ихъ поступать на службу, по окончаніи ученія, въ тѣ губерніи, на счетъ коихъ они воспитывались. — Между тѣмъ въ виду Министерствомъ были случаи, что въ губерніяхъ, гдѣ оказывался таковой недостатокъ въ кандидатахъ положеннаго возраста, много было такихъ дѣтей канцелярскаго званія, кои по круглому сиротству, безпомощному состоянію и по долговременной и усердной службѣ отцовъ ихъ, имѣя полное право на призрѣніе, не могли поступить въ Училище потому только, что лѣта ихъ не соответствовали правиламъ Устава. О сихъ неудобствахъ представлено было имъ Г. Министромъ Внутреннихъ Дѣлъ на разсмотрѣніе Комитета Гг. Министровъ, по положенію коего 15 Сентября сего года Государь Императоръ Высочайше повелѣть соизволилъ: 1.) Независимо отъ положеннаго въ Уставѣ 16 Февраля 1828 года возраста воспитанниковъ, для пріема въ училища дѣтей Канцелярскихъ служителей, дозволить мѣстнымъ училищнымъ Начальствамъ принимать въ оныя и дѣтей, имѣющихъ отъ роду отъ 9 до 10 лѣтъ и отъ 12 до 14 лѣтъ, помѣщая, для удобности учебнаго курса, старшихъ изъ нихъ, если они получили уже пріуготовительное образованіе у своихъ родителей, въ средніе классы Училищъ. 2.) Къ пріему на семъ основаніи допускать дѣтей лишь въ уважительныхъ случаяхъ, какъ-то: при кругломъ сиротствѣ ихъ, или совершенной бѣдности родителей, испрашивая каждый разъ разрѣшеніе на сіе отъ Министерства Внутреннихъ Дѣлъ. Декабря 3 дня 1836 года. (С. В.)

ИНОСТРАННЫЯ ИЗВѢСТІЯ.

А в с т р і я.

Вѣна, 20-го Декабря.

Слышно, что сочинитель исторіи Габсбургскаго Дома, Эдуардъ Князь Лихновскій, наименованъ чтецомъ Императрицы, а известный путешественникъ Баронъ Карлъ Гигель, Директоромъ нашего ботаническаго заведенія.

— Ожиданный изъ Неаполя курьеръ, еще сюда не прибылъ, и опасаются уже, чтобы съ нимъ чего не случилось. Отъѣздъ Ихъ Высочествъ въ Триентъ, кажется послѣдуетъ позже, нежели было назначено.

— Изъ Землина увѣдомляютъ, что Князь Милошъ узнавъ о моровой язвѣ неподалеку границъ, продолжилъ уже въ Алеринецѣ карантинное время до десяти

ressow publicznych pobożnych, miłosiernych, dobroczynnych i innych, przez Rząd albo z jego pozwolenia założonych tego rodzaju zakładów, uwolnić je odtąd, na równi z zakładami właściwie skarbowemi, tak od wnoszenia ustanowionych sztrafów, artykułem 1661 i następnemi Połączenia Praw Cywilnych (T. X.) na rzecz skarbu i Sędziów za nieprawą appellacją, od spraw odnoszących się do tych zakładów, jako i od uzyskania herbowych poszlin za używanie w takich sprawach na ich odbywanie w miejscach Rządowych, Sądowych i innych, zamiast herbowego, prostego papieru, nie wyłączając ich z resztą od używania papieru herbowego przy podawaniu prośb, objaśnień i t. d. na podstawie 10, 11, 12, 13 i 14 artykułów Połączenia Ustaw o poszlinach (T. V.) Na autentyku Własną Jego Cesarskiej Mości ręką napisano: „*Ma być podług tego.*“ W Carskim Siele, 14 Października 1836 roku.

— Za staraniem Kurskiego Cywilnego Gubernatora o pozwoleniu przyjmować na ewikcyą w odkupach i podradach murowane prywatne budowy na Korennym jarmarku, P. Minister Skarbu czynił przedstawienie do Komitetu PP. Ministrów. Po nastąpieniu o tém postanowieniu Komitetu PP. Ministrów, CESARZ JEJEGO MOŚĆ 27-go Października ter. roku NAWYŻEY rozkazać raczył: dozwolnić składać na ewikcyą w wódczanych odkupach i innych skarbowych podradach murowane prywatne budowy na Korennym jarmarku z zachowaniem wszystkich ustanowionych na to prawideł. 3 go Grudnia 1836 roku.

— Na mocy Ustawy Szkół dla dzieci Kancellaryynych służących, NAWYŻEY zatwierdzoney 16 Lutego 1828 roku, postanowiono przyjmować do nich dzieci nie starsze nad lat 10 i 12. Wyjątek od tego prawidła dozwolono tylko przy pierwszym przyjmowaniu po otwarciu kaźdey szkoły, kiedy jedna połowa z całego kompletu uczniów wybiera się od 10 do 12 lat dla dopełnienia pierwszey klasy w szkole, a druga od 12 do 14 lat wysyła się, dla dogodności szkolnego kursu, do drugiej klasy. Od czasu urzędzenia pomienionych zakładów, Ministerium Spraw Wewnętrznych niejednokrotnie otrzymywało od miejscowych Zwierzchności doniesienia o trudnościach w dopełnieniu kompletu szkół uczniami, przepisanych w Ustawie lat, i dla niedostatku ich w jedney Gubernii zmuszone było naznaczać kandydatów z innych, obowiązując ich wstępować do służby, po ukończeniu nauk, w tych Guberniach, których kosztem oni się uczyli. — Tym czasem na uwadze Ministerium były zdarzenia, że w Guberniach, gdzie okazywał się taki niedostatek kandydatów ustanowionego wieku, wiele było takich dzieci kancellaryyskiego stanu, które dla zupełnego sieroctwa, opuszczenia, oraz dla długi i gorliwej służby ich oyców, mając zupełne prawo do opatrzenia, nie mogły wchodzić do szkoły dla tego tylko, że ich lata nie były odpowiednie prawidłom Ustawy. O tych niedogodnościach przedstawiono było przez P. Ministra Spraw Wewnętrznych na rozpatrzenie Komitetu PP. Ministrów, po nastąpieniu którego postanowieniu 15 Września ter. roku CESARZ JEJEGO MOŚĆ NAWYŻEY rozkazać raczył: 1) Niezależnie od ustanowionego w Ustawie 16 Lutego 1828 roku wieku uczniów, na przyjmowanie do szkół dzieci Kancellaryynych służących, dozwolnić miejscowym szkolnym Zwierzchnościom przyjmować do nich i dzieci, mające od urodzenia od 9 do 10 lat i od 12 do 14 lat, umieszczając, dla dogodności szkolnego kursu, starsze z nich, jeżeli te już otrzymały przygotowawcze nauki u swoich rodziców, w średnich klassach szkół. 2) Do przyjęcia na tey podstawie dopuszczać dzieci tylko: w ważnych zdarzeniach, jako to: w zupełnym ich sieroctwie, lub zupełnego ubóstwa rodziców, prosząc za każdym razem rozstrzygnięcia na to Ministerium Spraw Wewnętrznych. 3-go Grudnia 1836 roku. (G. S.)

WIADOMOŚCI ZAGRANICZNE.

A u s t r i a.

Wiedeń, dnia 20 Grudnia.

Słychać, iż autor historyi domu Habsburgskiego, Edward Xiąże Lichnowski, mianowany został Lektorem Cesarzowej, a sławny wojażer Baron Karol Hügel, Dyrektorem botanicznego naszego zakładu.

— Goniec oczekiwany z Neapolu jeszcze tu nie przybył, lękają się więc, ażeby mu nie zdarzył się jaki przypadek; dla tego odjazd Ich Wysokości do Tridentu, musi nastąpić o kilka dni później, aniżeli postanowiono.

— Donoszą z Semlina, że Xiąże Miłosz na wiadomość, iż blisko granic ukazała się już zaraza, termin kwarantannowy w Alerinezze przedłużył do dni 10.

дней. При отправленіи сихъ извѣстій Князь жилъ въ своемъ замкѣ Топшидере близъ Бѣлграда.

— Здѣсь получено извѣстіе, изъ Пассеера въ Тироли, о послѣдовавшей тамъ 6-го ч. с. м. кончинѣ Анны *Ладурнеръ* вдовы, столь извѣстнаго въ исторіи Австрійской войны именно въ 1809 году, Андрея *Гоферъ*. Она жила 72 года.

— Слышно, что учрежденные покойнымъ Императоромъ *Францомъ*, такъ названныя совѣщанія, въ которыхъ разсматриваются самыя важныя государственныя дѣла, нынѣшній Императоръ замѣнилъ такимъ образомъ, что теперь они будутъ производимы подъ личнымъ его предсѣдательствомъ. Непременными членами сего совѣщанія назначены Ихъ Кор. Высоч. Эрцгерцоги *Францъ*, *Карлъ* и *Людвигъ*, а также Государственный и конференцъ-Министръ Графъ *Колловратъ*.

— Вода на Дунаѣ очень поднялась, что облегчило сообщеніе съ верхнею Австрією, такъ что привозъ произведеній, понизилъ цѣну жизненныхъ припасовъ.

— По Высочайшему повелѣнію будутъ похоронены останки *Карла X*, поставленные въ Грецъ, съ приличными покойному Монарху почестями. Посланный придворный Коммиссаръ будетъ присутствовать при выносі и погребеніи. — При опусканіи въ могилу гробъ будетъ открытъ, и потомъ запертъ тремя замками, изъ коихъ одинъ будетъ посланъ къ здѣшнему Высочайшему Двору, другой къ Герцогу *Ангумескому*, а третій будетъ храниться у священника той церкви гдѣ будетъ похороненъ покойный. По завѣщанію покойнаго Короля Герцога *Бордосскій* назначенъ полнымъ его наследникомъ.

— Герцогъ *Блакасскій* 10-го ч. с. м. прибылъ сюда. Онъ ѣдетъ, слышно, во Францію, чтобы продать тамъ свои имѣнія, а главнымъ образомъ чтобы ускорить продажу имѣній Герцогини *Беррійской*.

— Здѣшній Докт. Мед. *Мекорскій*, Членъ Ученаго Общества Нѣмецкихъ естествоиспытателей, говорятъ, нашелъ средство въ азростатъ, наполненомъ по его методу, подняться на 800 футовъ надъ землею и управлять имъ по произволу. (*A.P.S.Z.*)

ФРАНЦІЯ.

Парижъ, 20-го Декабря.

Вчера по утру и вечеромъ было собраніе Министровъ подъ предсѣдательствомъ Короля.

— Одна знаменитая особа, какъ слышно, получила извѣстіе о смерти Царя Лагоры, *Рундшидъ-Сейнга*.

— Г-нь *Рансе*, Адъютантъ Маршала *Клозеля*, вчера прибылъ сюда.

— *Constitutionnel* полагаетъ, что вчера въ Совѣтъ Министровъ положено Маршала *Клозеля* вызвать въ Парижъ. Это опредѣленіе сообщено по телеграфу Префекту Морскаго Департамента въ Тулонь.

— Нѣсколько дней тому назадъ распространился слухъ, что Маршалъ *Молиторъ* отправленъ будетъ въ Африку на мѣсто Маршала *Клозеля*.

— *Мониторъ* содержитъ донесеніе Маршала *Клозеля* о снабженіи провіантомъ цитадели Тремецена. Генераль *Летанжъ* 23 Ноября съ 4,000 чел. и значительнымъ транспортомъ вышелъ изъ Орана и достигъ Тремецена не бывъ на пути ни мало безпокоимъ. Онъ нашелъ гарнизонъ въ довольствіи. Кромѣ разныхъ жизненныхъ продовольствій и воинскихъ потребностей, Генераль *Летанжъ* оставилъ въ Тремеценъ 80,000 фр. для уплаты жалованья войску до Мая мѣсяца. 30 Ноября армія выступила въ обратный походъ и 4 Декабря прибыла въ Оранъ.

— Извѣстный поэтъ *Бартелеми* даже въ несчастномъ походѣ въ Константиноу нашелъ матерію для патріотическаго гимна, который напечатанъ въ одномъ изъ послѣднихъ номеровъ журнала *la Presse*.

— Въ *Indicateur de Bordeaux* отъ 17-го ч. напечатано: Въ слѣдствіе жаркаго сраженія Карлисты ночью съ 13 на 14 сняли, какъ слышно, осаду Бильбао и *Эспартеро* 14 числа съ своею дивизією вступилъ въ Бильбао. *)

— По письмамъ съ границъ увѣряютъ, что *Гомесъ* съ своимъ авангардомъ прибылъ въ Агреду на 7 часовъ отъ Эбро.

21-го Декабря.

Король вчера по полудни давалъ приватную аудіенцію Князю *Таллейрану*, а вечеромъ принималъ Герцога *Фриаскаго*, Графа *Поццо-ди-Борго* и Графа *Торрено*.

— Депутаты на будущій понедѣльникъ приглашены въ частное засѣданіе, въ которомъ будетъ предсѣдательствовать прежній Президентъ Г. *Гросъ-Превиль* или въ отсутствіи его Г. *Бедошъ*. Потомъ избрана будетъ по жребію большая Депутація изъ 20

При одействіи тей wiadomości, Xiążę mieszkał w swoim zamku Topschidere blisko Belgradu.

— Doszła tu wiadomość z Passeier w Tyrolu, o nastąpiej tamże d. 6 h. m. śmierci, Anny *Ladurner*, wdowy po sławnym w historii wojen Austryackich, a mianowicie z roku 1809, Andrzeju *Hofer*. Żyła lat 72.

— Słychać, że zaprowadzone przez nieboszczyka Cesarza *Franciszka* tak zwane konferencye, w których najważniejsze sprawy państwa rozbiegane bywają, zmienić terazniejszy Monarcha w ten sposób, iż oddać pod osobistą jego prezydencyą odbywać się będą. Stałemi członkami tej konferencyi są mianowani Ich K.K. WW. Arcy-Xiążęta *Franciszek*, *Karol* i *Ludwik*, tudzież Minister Stanu i Konferencyi Hrabia *Kollowrat*.

— Wody Dunaju nadzwyczaj wezbrały, co ułatwiło komunikacyą z Wyższą Austryą tak, że napływ produktów zniżył cenę artykułów żywności.

— Za najwyższym rozkazem, złożone w Gracu zwłoki *Karola X*, pochowane będą z należnemi honorami zmarłemu Monarsze. Wyznaczony Komissarz dworu, znajdować się będzie przy prowadzeniu i pogrzebieniu. Truna przy stawianiu do grobu, będzie otwarta, zwłoki Komissarzowi dworu okazane i potem będzie zamknięta trzema różnemi zamkami, z których jeden przesłany będzie tutejszemu dworowi, drugi Xięciu *Angoulème*, a trzeci schowany będzie u proboszcza kościoła, gdzie nastąpi pogrzebienie. Podług testamentu zmarłego Króla, Xiążę *Bordeaux* mianowany został jedynym jego dziedzicem.

— Xiążę *Blacas* dnia 10 t. m. tu przybył i jedzie, jak słychać, do Francyi, dla przedania tam swych posiadłości, a bardziej dla przyspieszenia likwidacyi majątków Xiężny *Berry*.

— Tutejszy Dr. Med. *Mekorski*, członek uczonego towarzystwa Niemieckich Badaczów natury, miał uczynić wynalazek wyniesienia się w napełnionym podług własney metody balonie, na 800 stop nad ziemię i kierowania nim podług upodobania. (*A.P.S.Z.*)

FRANCYA.

Paryż, dnia 20-go Grudnia.

Wczora rano i wieczorem pod przewodnictwem Króla, odbywały się zgromadzenia Ministrów.

— Jedna ze znakomitszych osób, miała otrzymać wiadomość, o śmierci Króla Lahory *Rundschid Singa*.

— P. *Rancé*, Adjutant Marszałka *Clauzel*, wczora tu przybył.

— *Constitutionnel* rozumie, iż wczora postanowiono na Radzie Ministrów, powołać Marszałka *Clauzel* do Paryża. Postanowienie to udzielone zostało przez telegraf Prefektowi Departamentu Morskiego w Tulonie.

— Przed kilką dniami rozbiegła się pogłoska, iż Marszałek *Molitor* wystany będzie na miejsce Marszałka *Clauzel* do Algieru.

— *Monitor* zawiera doniesienie Marszałka *Clauzel* o zaopatrzeniu w żywność twierdzy Tremezeny. Jenerał *Letang* 23 Listop., ze 4000 ludzi i licznymi bagażami wyszedł z Oranu i dosięgnął do Tremezeny, najmniejszej nienapotkawszy przeszkody. Załogę znalazł przy wszelkich zapasach. Oprócz różnych zapasów żywności i potrzeb wojskowych Jenerał *Letang* zostawił w Tremezenie 80,000 fr. na wypłatę żołdu dla wojska do Maja. D. 30 Listopada, wojsko przedsięwzięto odwrót i 4 Grudnia przybyło do Oranu.

— Znajomy poeta *Barthelemy*, nawet w nieszczęśliwej wyprawie do Konstantyny, znalazł osnowę do hymnu patryotycznego, który wydrukowany został w jednym z ostatnich N-ów Dziennika *la Presse*.

— W *Indicateur de Bordeaux* pod d. 17 czytamy: „Skutkiem żwawey bitwy, słychać, iż Karolisci w noc z dnia 13 na 14 podnieśli oblężenie Bilbao, i *Espartero* d. 14 ze swą dywizyą wkroczył do tego miasta *)

— W listach od granic zapewniają, że *Gomez* ze swą przednią strażą przybył do Agredy o 7 godzin drogi od Ebru.

Dnia 21.

Król wczora po południu dawał prywatne posłuchanie Xięciu *Talleyrand*, a wieczorem przyjmował Xięcia *Frias*, Hrabiego *Pozzo-di-Borgo* i Hrabiego *Torreno*.

— Deputowani na przyszły poniedziałek d. 26, zwołani zostali na posiedzenie prywatne, na którym przewodniczyć będzie dawniejszy Prezydent P. *Gros Préville*, lub w jego nieobecności P. *Bedoch*. Ma być potem przez losy wybrana wielka deputacya ze 20 człon-

*) Еслибы этотъ слухъ былъ основателенъ, то онъ бы сдѣлался извѣстенъ Правительству 15 или 16 ч. по телеграфу.

*) Jeśliby pogłoska ta była prawdziwą, tedy Rząd d. 15 lub 16 miałby o tém wiadomość przez telegraf.

членовъ, для принятія на другой день Короля. 27 ч. Король лично откроетъ засѣданіе, а потомъ новоименованные или вторично избранные Депутаты, дадутъ присягу. Занятія по части законодательства начнутся 28 ч. с. м. Палата Перовъ въ первый день образуетъ свое отдѣленіе, и назначитъ адрессъ-комиссію. По сему Палата Депутатовъ должна прежде для пересмотра уполномочій новоизбранныхъ Депутатовъ, быть раздѣлена по жребію на девять отдѣленій, которыя въ будущемъ засѣданіи одна другія доставлять будутъ свои доносенія. Вероятно въ среду или четвертокъ приступятъ къ избранію Президента, четырехъ Вице-Президентовъ и четырехъ Секретарей. Вскорѣ по окончательномъ устройствѣ, Палата назначитъ комиссію для составленія адреса въ отвѣтъ на тронную рѣчь. Адрессъ вероятно къ 6 или 7 числу Января определенъ будетъ въ публичномъ засѣданіи.

— *Мониторъ* содержитъ слѣдующее: „Военный Министръ получилъ сегодня отъ Маршала *Клозеля* списокъ умершихъ, убитыхъ раненыхъ и выбывшихъ *Офицеровъ*, *Унтеръ-офицеровъ* и солдатъ въ продолженіе экспедиціи въ Константинополь. По сему списку утвержденному начальникомъ Генеральнаго Штаба, потери значатся слѣдующая: *Офицеровъ* умершихъ и выбывшихъ 10, раненыхъ 16; *Унтеръ Офицеровъ* и солдатъ: умершихъ и выбывшихъ 443, раненыхъ 288.“

— Изъ мѣстечка Авенъ уведомляютъ отъ 17 ч., что тамъ открыты республиканскій заговоръ. Заговорщики намѣрены были взять Полковника 6-го линійнаго полка, отобрать находящійся у него ключъ отъ порохового магазина, и потомъ зажечь порохъ, чтобы городъ превратить въ развалины. Задержано много *Офицеровъ* и нѣсколько иностранцевъ.

— Письмо изъ Байонны отъ 17 ч. сообщаетъ, что Губернаторъ Бильбао 13 ч. далъ Генералу *Каса-Эвеля* противный отвѣтъ, на предложеніе касательно сдачи города. По сему письмо *Гомесъ* 11 ч. съ своею дивзіею прибылъ въ Кореллу, а въ припискѣ уведомляютъ по словамъ Карлистовъ, что онъ при Миранда-дель-Эбро на 5 часовъ пути отъ Витторіи, перешелъ черезъ Эбро.

— Въ одномъ Министерскомъ журналѣ содержится: „Наше Правительство будто требовало отъ Британскаго Кабинета объясненій на счетъ предположенныхъ намѣреній овладѣть городомъ Санъ-Себастьяномъ, и держать его въ осаду какъ залогъ за требованія Англичанъ отъ Испаніи, и Англія на всѣ требованія дала удовлетворительный отвѣтъ.“

— *Onate Gazette* уведомляетъ, что дворъ *Карла V* наложилъ на 3 мѣсяца трауръ по *Карлу X*.

22-го Декабря.

Герцогъ *Немурскій* прибылъ сегодня въ Тюльери.

— Сегодняшніе журналы уведомляютъ о прибытіи Маршала *Сульты*, который тотчасъ по своемъ приѣздѣ имѣлъ у Короля 1½ часа продолжавшуюся аудіенцію.

— Графа *Себастьяни* въ непродолжительномъ времени ожидаютъ въ Парижъ; онъ желаетъ, какъ слышно, прожить здѣсь зиму.

— Число прибывшихъ теперь въ Парижъ Депутатовъ простирается до 194.

— Гг. *Мортемартъ* и *Санъ-Алдегондъ* прибыли въ Парижъ. Герцогъ *Караманскій*, участвовавшій съ ними въ экспедиціи въ Константинополь, находится еще въ Алжирѣ.

23-го Декабря.

Вчера Король давалъ опять частную аудіенцію Князю *Таллейрану* и занимался потомъ съ Графомъ *Монталиве*.

— Правительство вчера вечеромъ опять отправило чрезвычайнаго курьера въ Тулонъ.

— Французскій Генеральный Консулъ въ Египетѣ Г. *Мило*, вчера вечеромъ прибылъ въ Парижъ.

— Депутатъ Г. *Матіе де ла Редортъ* давалъ вчера большой обѣдъ, на которомъ находились Гг. *Тьеръ*, *Одиллонъ-Барро* и *Тестъ*.

— *Gazette des Tribunaux* содержитъ слѣдующее: „Кажется что Графиня *Липона* прибыла во Францію для возвращенія себѣ обратно Нѣльи, нынѣшняго лѣтняго мѣстопробыванія Короля. Замокъ Нѣльи, который Герцогиня *Бергская*, купила за свои деньги, прежде нежели сдѣлалась Неаполитанскою Королевою, былъ неправымъ образомъ присоединенъ *Наполеономъ* къ собственности Короны а потомъ мною *Людвика XVIII* перешелъ къ Орлеанскому Дому. По документамъ, права Графини *Липоны* кажется не оспоримы, и только еще предстоитъ вопросъ, уплатить ли Королевскій домъ или казна требуемое вознагражденіе. Говорятъ что Графиня требуетъ миллионъ франковъ.“

— Въ Лондонѣ распространился слухъ, что Французское войско уменьшено. Официальная военная

кѣ, которая завтрашній день будетъ Королю. Д. 27 Король лично откроетъ засѣданіе, а потомъ новоименованные или вторично избранные депутаты, дадутъ присягу. Занятія по части законодательства начнутся 28 ч. с. м. Палата Перовъ въ первый день образуетъ свое отдѣленіе, и назначитъ адрессъ-комиссію. По сему Палата Депутатовъ должна прежде для пересмотра уполномочій новоизбранныхъ Депутатовъ, быть раздѣлена по жребію на девять отдѣленій, которыя въ будущемъ засѣданіи одна другія доставлять будутъ свои доносенія. Вероятно въ среду или четвертокъ приступятъ къ избранію Президента, четырехъ Вице-Президентовъ и четырехъ Секретарей. Вскорѣ по окончательномъ устройствѣ, Палата назначитъ комиссію для составленія адреса въ отвѣтъ на тронную рѣчь. Адрессъ вероятно къ 6 или 7 числу Января определенъ будетъ въ публичномъ засѣданіи.

— *Monitor* zawiera co następuje: „Minister wojny otrzymał dzisiaj od Marszałka *Clauzel* spis oficerów, podoficerów i żołnierzy, zmarłych, zabitych, rannych i bez wiadomości zaginionych podczas wyprawy do Konstantynopola. Podług tego spisu, przez *Sofa* sztabu Jenerału zatwierdzonego, strata jest następująca: *oficerów* poległych i niedostających 10, rannych 16; *podoficerów* i *żołnierzy*: poległych i niedostających 443, rannych 288.“

— Z miasteczka Avesnes donoszą pod d. 17, iż tam odkryty został spis republikanski. Z miaręm spiskowych miało być więzień Półkownika 6-go półku liniowego, odebranie znajdujące się pod jego domem klucza od magazynu prochowego i zapalenia go, dla obrócenia całego miasta w gruzy. Zatrzymano wielu oficerów i kilku cudzoziemców.

— W liście z Bayonny pod d. 17 donoszą, że Gubernator Bilbao na przeżożenie przez *Casa Eguia* kapitulacyi, d. 13 powtórnie odmówił dat odpowiedź. Podług tegoż listu *Gomez* d. 11 ze swą dywizją przybył do Corella, a w przypisku jest wiadomość że żródła Karolistowskiego, iż on pod Miranda del Ebro na 5 godzin drogi od Wittyrii przez Ebro przeszedł.

— W jednym z dzienników Ministeryalnych czytamy: „Rząd nasz miał żądać wytłumaczenia się od gabinetu Angielskiego, względem zamierzonego planu zajęcia miasta San Sebastian i trzymania go w posiadaniu jako zastawę za pretensye Anglii do Hiszpanii, i takowe udzielone zostało ze strony Anglii w sposób zupełnie zapatajający.“

— *Onate-Gazette* donosi, iż dwór *Karola V*, przywdział d. 15 na 3 miesiące żałoby po *Karolu X*.

Dnia 22.

Xiążę *Nemours* przybył dzisiaj do Tuilleryów.

— Dzisiejsze dzienniki donoszą o przyjeździe Marszałka *Sault*, który wrócił po przyjeździe miał u Króla posłuchanie, półtorej godziny trwające.

— Hrabis *Sebastiani* niezadługo do Paryża jest oczekiwany, i mówią, iż ma zamierzać zimę tu przepędzić.

— Liczba dotąd przybyłych do Paryża deputowanych dochodzi 194.

— PP. *Mortemart* i *Saint Aldegonde* przybyli do Paryża. Xiążę *Caraman*, należący z nimi do wyprawy do Konstantynopola, znajduje się jeszcze w Algierze.

Dnia 23.

Król wczora znowu dawał prywatne posłuchanie Xięciu *Talleyrand*, a potem pracował z Hrabią *Montalivet*.

— Rząd wczora wieczorem znowu wysłał nadzwyczajnego gońca do Tulonu.

— Konsul Jeneralny francuski w Egipcie P. *Mimaut*, wczora wieczorem przybył do Paryża.

— Deputowany P. *Matthieu de la Redorte*, dał wczora wielki obiad, na którym się znajdowali PP. *Thiers*, *Odillon-Barrot* i *Teste*.

— W *Gazette des Tribunaux* czytamy co następuje: „Zdaje się, iż jedną z przyczyn, które spowodowały Hrabiego *Lipona* do Francyi, jest odzyskanie posiadłości *Neully*, terazniejszej letniej rezydencyi Króla. Zamek *Neully*, który Xiążę *Bergu* nabył za swe pieniądze, pierwiej aniżeli została Królową Neapolitańską, został przez *Napoleona* nieprawym sposobem wcielony do posiadłości Korony, a potem przez zamianę *Ludwika XVIII* przeszedł na dom Orleński. Podług dokumentów, prawa Hrabini *Lipona* zdają się być niezaprzeczone, i zachodzi tylko jeszcze pytanie: azali lista cywilna lub skarb wyotaci należące się jej wynagrodzenie. Mówią, że Hrabina żąda wynagrodzenia milion franków.“

— W Londynie rozbiegła się pogłoska, że w wojsku francuskiem nastąpić ma redukcya. Urzędowy dziennik

газета сегодня отвечает на то, что при нынешнемъ состоянїи политическихъ дѣлъ, это не возможно.

— *France* пишетъ: „Ограбленіе Испанскихъ церквей, сдѣлалось источникомъ богатства для нѣкоторыхъ спекулянтовъ. Недавно прибылъ въ Марсель Англійскій корабль съ грузомъ, состоящимъ изъ 93 колоколовъ и другой утвари изъ церквей и монастырей. Колокола выгружены и выставлены на берегу. Не извѣстно еще, всѣ ли они вмѣстѣ или поодиночкѣ будутъ продаваемы. Во всякомъ случаѣ Испанія навсегда лишилась пожертвованій, которыя въ продолженіе 1,000 лѣтъ получала отъ благодѣтелей, и которыя даже Мавры сберегали. (A.P.S.Z.)

Великобританія и Ирландія.

Лондонъ, 21-го Декабря.

Герцога Кумберландскаго сюда ожидаютъ къ 28 Января; Герцогиня, какъ слышно, съ Принцемъ Георгомъ въ первой разѣ останется въ Берлинѣ.

— Принцъ Эрнстъ Гессенъ-Филипстальскій завтра въ сопровожденіи Капитана Курцона отправится въ Германію.

— *Решидъ-Бей* 23-го числа въ день рожденія Султана въ своей квартирѣ сдѣлаетъ великолѣпную иллюминацію а въ Февраль и Мартъ дастъ большіе дипломатическіе обѣды.

— Молодой Князь *Вогоридесъ* изъ Самоса, бывшій донынѣ первымъ переводчикомъ при Оттоманскомъ Посольствѣ, отправился въ Парижъ къ *Нури-Эффендію*, а на его мѣсто прибылъ оттуда Полковникъ *Айубъ-Аса*.

— По *Hampshire Telegraph* немедленно будутъ отправлены 100 чел. моряковъ для подкрѣпленія Овенскаго Баталіона въ гавань Пассажа.

22-го Декабря.

Княгиня *Полиньякъ* третьяго дня съ дѣтьми своими прибыла сюда изъ Парижа; отъ дурной погоды, она нѣкоторое время останавливалась въ Кале.

— *Лордъ Ст. Геленсъ* за 40 лѣтъ бывшій Посланникомъ въ Петербургъ, 14-го числа, Князю *Полиньяку* и знатнѣйшимъ особамъ далъ обѣдъ.

— Принцъ *Эдуардъ Саксенъ-Веймарскій* для посвященія Ихъ Величествъ прибылъ въ Брейтонъ.

— Князь и Княгиня *Полиньякъ*, намѣрены отправиться отсюда въ *Шордонъ-Галль* близъ *Арундела*, для посвященія Графини *Ньюборъ*, и тамъ пробудутъ праздники Рождества Христова.

— Новонаименованный Португальскій Посланникъ при Король Французовъ *Г. Кампосъ*, былъ прежде Министромъ Финансовъ.

— По донесеніямъ Корреспондента *Morning Chronicle*, Карлисты изъ Монастыря Св. Августина будто подъ *Бильбао* сдѣлали мины.

— *Sun* полагаетъ, если дѣйствительно правда, будто *Г. Калатрава* увѣрилъ, что Испанія въ отношеніи исполненія условій четвертаго союза, совершенно довольна поступками Французскаго Кабинета, то должно обвинять сего Министра въ томъ, что онъ не обращаетъ вниманія на дѣла Испанской націи и мнѣнїя ея представляетъ несправедливо. (A.P.S.Z.)

— Здѣсь слышно, что Герцогиня *Браганцкая* (вдова *Донъ Педра*), немедленно будетъ проѣзжать чрезъ нашу столицу въ Мюнхенъ.

— Часовой мастеръ *Наундорфъ* подалъ здѣшнему Австрійскому Посланнику письмо къ Австрійскому Императору, утверждалъ, что онъ дѣйствительно сынъ *Людвика XVI*, дѣлая протестъ противу всѣхъ договоровъ, какіе безъ его участія могли бытъ заключены съ Герцогомъ *Бордоскимъ* и жалуется на несправедливость со стороны *Людвика Филиппа*.

— Пишутъ изъ Вашингтона отъ 24 Ноября, что *Г. ванъ Буренъ* избранъ въ Президенты Соединенныхъ Штатовъ большинствомъ 30 голосовъ. — Генералъ *Джаксонъ* былъ еще опасно боленъ. — Въ Нью-Йоркѣ до 30 Ноября ничего еще не знали о выборѣ новаго Президента.

— Изъ Тексаса получено извѣстіе кажется не заслуживающее вѣроятія, что *Сантана* освобожденъ изъ неволи, заключивъ договоръ съ начальниками мятежа Тексасской области, на счетъ возстановленія федераціонной системы въ Мексикѣ и признанія независимости Тексаса. (G. C.)

И т а л і я.

Римъ, 10-го Декабря.

Посланникъ сюда отъ Соединенныхъ Штатовъ Мексико *Донъ-Діацъ-де-Бонилла* вчера имѣлъ честь представляться Его Святейшеству и вручить самому Папѣ, какъ чрезвычайный Посолъ и полномочный Министръ, вѣрующее письмо. Кто будетъ теперь посланъ Нунціемъ въ Мексикѣ, еще не извѣстно, хотя именуютъ многихъ Прелатовъ въ эту должность. Для церкви признаніе Мексики Папою весьма важно. Боль-

вожены, оswiadcza dzisiaj na to, że redukcya takowa w teraźniejszymъ станіи okoliczności политическихъ, jest niepodobną.

— *France* donosi: „Злупленіе Коścioловъ Испанскихъ стаѣло сія źródłemъ богатствъ kilku spekulantów. Niedawno przybył do Marsylii okręt Angielski z ładunkiem, który się składał z 93 dzwonów i innych rzeczy z kościołów i klasztorów. Dzwony zostały wyładowane i wystawione na brzegu. Niewiadomo jeszcze, szali przedawane będą wszystkie ogółem czy pojedynczo. W każdym razie Hiszpania na zawsze pozbawiona została ofiar, które w przeciągu 1000 lat, otrzymała od pobożnych dobroczyńców, a które sami nawet Maurowie oszczędzali.” (A.P.S.Z.)

БРИТАНІЯ ВІЕЛКА І ІРЛАНДІЯ.

Лондонъ, дня 21-го Грудня.

Хієція *Cumberland* на 28 Стычня ту oczekują; mówią, że Хієція z Хієціемъ *Jerzym* pierwszy raz jeszcze bawić będą w Berlinie.

— Хієже *Ernest Hessen-Philipsthal* przeprowadzany przez *Kapitana Curzon* wyjeżdża do Niemiec.

— *Résyd-Bey* d. 23 w dzień narodzin Султана, dom swój wspaniatą oświeci illuminacją, a w Lutym i Marcu dawać będzie wielkie obiady dyplomatyczne.

— Млоды Хієже *Vogorides* z Samos, który był dotąd pierwszymъ tłumaczemъ przy Poselstwie Ottomańskiemъ, wyjechał do Paryża, do *Nuri Effendego*, a na jego miejsce przybył ztamtąd półkownik *Ayub-Aga*.

— Podług *Hampshire Telegraph*, do portu Passage niezwłocznie wystano będzie 100 żołnierzy morskich dla wzmocnienia batalionu Овенскаго.

Дня 22.

Хієжна *Polignac* zawczora z Paryża z dziećmi tu przybyła; z przyczyny złey погоды, czas niejaki zatrzymać się musiała w Calais.

— *Lord St. Helens*, który przed 40 laty był Posłem Angielskimъ w Petersburgu, d. 14 dla Хієжии *Polignac* i znakomitszychъ osób dawał obiad.

— Хієже *Edward Sasko-Wymarski* dla odwiedzenia Królestwa Ioh Mośc. przybył do Brighton.

— Хієже i Хієжна *Polignac* mają zamiarъ wyjechać ztąd do *Shordon-Hall* niedaleko *Arundel*, dla odwiedzenia Hrabiny *Newburg* i tam zamysłają święta Bożego Narodzenia przepędzić.

— Nowo-mianowany Posel Portugalski przy Królu Francuzów *P. Campos*, był dawniej Ministremъ skarbu.

— Podługъ doniesień korrespondenta *Morning-Chronicle*, Karolisci z klasztoru Sw. Augustyna jakoby podminowali Bilbao.

— *Sun* rozumie, jeśli to jest prawdą, że *P. Calatрава* zapewnił, iż Hiszpania we względzie wypełnienia warunkówъ traktatu poczwórnego przyzmiarza, zupełnie jest zadowolona z postępowania Gabinetu Francuskiego, tedy musimy powiedzieć przeciwъ temu Ministrowi, iż on zdradza interesy narodu Hiszpańskiego i myśl jego fałszywie wystawia.

— Стычаць, że Хієжна *Braganza*, (wdowa po *Don-Pedrze*), będzie niabawnie тѣды przejeżdżać, udają się do Monachium. (A.P.S.Z.)

— *Zegarmistrz Naundorf* podał na ręce тuteyszego Posła Austryackiego list do Cesarza Austryackiego, utrzymując, że jest rzeczywiście synemъ *Ludwika XVI*, protestującъ się przeciwko wszelkimъ układomъ, jakъ eby bezъ jego udziału z Хієціемъ *Bodeaux* zawarte bydzъ mogły, i użalającъ się na postępowanie, doznane ze strony Króla *Ludwika Filipa*.

— Donoszą z Washingtonu pod d. 24 Listopada, że *Pan van Buren* obrany Президентемъ Stanów Zjednoczonych, większością 30 kresek. — *Jenerał Jackson* był jeszcze niebezpiecznie chory. — W New-Yorku do d. 30 Listopada nic jeszcze niewiedziano o wyborze nowego Prezidenta.

— Z Texas nadesła wiadomość, nie zdająca się przecieżъ заслуживać на wiарę, że *Santana* został z niewoli wypuszczony, zawarłszy traktatъ z naczelnikami powstania prowincyi Texas, celemъ przywrócenia systematu federacyynego w Meksyku i uznania niezawisłości kraju Texas. (G. C.)

W з о с н ы.

Рzymъ, дня 10 Грудня.

Od Stanów Zjednoczonych Meksykańskich przysłany tu *Don Diaz de Bonilla*, miał honor bydzъ wczora przedstawionymъ Jego Świątobliwości i złożyć swe listy wierzytelne, jako Posel Nadzwyczajny i Minister Pełnomocny. Nie postanowiono jeszcze: kto będzie teraz wystany Nuncyuszemъ do Meksyku, chociażъ wymieniają jużъ wielu Prałatówъ на то miejsce. Dla kościoła uznanie przezъ Папієжа Meksyku,

шую часть возникших там заблуждений и смутений должно приписать тому, что духовенство не имѣет там представителя, который бы могъ вооружиться противъ притязаній свѣтской власти.

Неаполь, 8-го Декабря.

Нынѣшній праздникъ (Зачатіе Богородицы) въ настоящемъ году будетъ встрѣченъ съ особеннымъ торжествомъ, ибо Святая Дѣва явилась одному знаменитому Священнослужителю и, какъ слышно, увѣрила его, что холера сегодня прекратится. Для изъявленія благодарности Пресвятой Богородицѣ, за благодать, дарованную нашему городу, будетъ совершена всеобщая процессія, въ которой приметь участие Король съ частію войскъ. (A.P.S.Z.)

И С П А Н І Я.

Мадридъ, 13-го Декабря.

Утверждаютъ, что Адъютантъ Генерала *Нарваеса* присланный съ рапортомъ объ ослушности третьей дивизіи и Генерала *Але*, отправленъ Правительствомъ съ неблагоприятнымъ отвѣтомъ, потому, что Генерала *Нарваеса* упрекаютъ въ томъ, будто онъ неусердно преслѣдовалъ непріятеля послѣ сраженія при Лосъ-Аркосъ.

— Наименованный Намѣстникомъ Гренады Генералъ *Паларка* вступилъ уже въ должность и тотчасъ отбѣнилъ осадное положеніе, въ которомъ провинція была объявлена. — Генерала *Квиругу* Вице Короля Наварры сюда ожидаютъ, и потомъ онъ отправится въ Пампелуну, гдѣ приметь команду надъ правымъ флангомъ войска.

— Здѣсь носится слухъ, что *Гомесъ* раздѣлилъ свое войско на 3 колонны, а Правительство издало распоряженіе, чтобы не позже недѣли, собрать въ Кастиліи 2,000 отличнаго войска. (A.P.S.Z.)

Т У Р Ц І Я.

Константинополь, 30-го Ноября.

26-го ч. с. м. прибыла изъ Чернаго моря въ Буюкдерскій заливъ, Россійская корвета *Пендеракля*.

— Султанъ 27-го ч. с. м. въ сопровожденіи *Капуданъ-Паши* и *Саидъ-Паши* отправился сухимъ путемъ въ Никомидію (въ м. Азіи). Его Высочество пробудетъ тамъ нѣсколько дней и на Австрійскомъ пароходѣ *Марія Доротея* возвратится въ столицу. Во время пребыванія его Высочества въ Никомидіи будетъ спущенъ новый военный корабль, который какъ слышно названъ будетъ *Февзи*, въ честь теперешняго Великаго Адмирала *Ахметъ-Февзи-Паши*.

— Послѣднія депеши, полученныя Лордомъ *Понсонби* отъ своего Правительства, касаются Египетскихъ дѣлъ, которыя Англія и Франція въ самомъ скорѣйшемъ времени стараются привести въ устройство. Лордъ *Понсонби* въ слѣдствіе этой депеши будучи Портъ подалъ ноту, въ которой изъявилъ удовольствіе, какое бы имѣлъ Англійскій Кабинетъ, еслибъ послѣдовало совершенное примиреніе между Султаномъ и *Мехмедомъ Али*. Известно вообще, что Европейскія Державы усердно желаютъ возстановить согласіе между Султаномъ и могущественнымъ его соперникомъ, и что дипломатика съ давняго времени неперестаетъ о томъ заботиться. (G.C.)

Разныя извѣстія.

Въ послѣднія времена открыты въ Германіи потомки въ прямомъ происхожденіи извѣстнаго Мартина Лютера. Отецъ ихъ Іосифъ Карлъ *Лютеръ*, родившійся 11 Ноября 1792, возвратился въ нѣдра Католической церкви. Въ бѣдномъ его жилищѣ найдены пятеро оставшихся послѣ него дѣтей, именно: Антоній, рожденный въ 1821; Марія и Анна рожд. въ 1829; Янъ рожд. въ 1830 и Терезія въ 1831. Этимъ открытіемъ протестантское общество обязано дѣятельнымъ изслѣдованіямъ управляющаго заведеніемъ подъ названіемъ Св. Мартина, учрежденнымъ въ честь *Лютера* и помѣщеннымъ въ прежнемъ Августіанскомъ монастырѣ, Г-на *Рейнталера*. Сестры и братья Антонія приняты въ заведеніе, а старшій братъ, такъ какъ не оказалъ способностей къ высшимъ наукамъ, отданъ для обученія столярному мастерству, что ему очень понравилось. Фамилія сія поручена милостіамъ благовѣрныхъ послѣдователей ея предка, но до сихъ поръ почти никакого не получила пожертвованія, на что горько жалуются нѣкоторые журналы.

— Въ Англіи и въ Сѣверной Америкѣ значительно умножился сбытъ чая. Въ продолженіе 7 мѣсяцевъ привезено въ 1835, 21,011,000 фунтовъ, и не смотря на уменьшеніе при ози тошшины, доходъ отъ онаго, увеличился въ продолженіе такого же времени 1,279,000 фунт. стер.

— Химикъ *Трибулетъ* изобрѣлъ средство собирать жиръ пропадавшій до сихъ поръ при мытіи овчей шерсти, и выдѣлывать изъ него свѣдое сало.

Вильна. Типографъ А. Марциновскаго. Печатать дозволяется. Декабря 29 д. 1836 г. — Цензоръ Стат. Свѣт. Пав. Левъ Боровскій.

jest rzeczą nader ważną; wielką część powstałych tam błędów i niedorzeczności przypisać temu należy, że duchowieństwo nie miało żadnego Reprezentanta, któryby mógł wystąpić przeciwko dowolności władzy świeckiej.

Neapol, 8-go Grudnia.

Dzisiejsza uroczystość (Poczęcia N. Panny), szczególnie uroczystym sposobem obchodzona będzie w tym roku, gdyż Najświętsza Panna ukazała się pewnemu kapłanowi wyższego rzędu i miała dać mu przyrzeczenie, że cholera ustanie od dnia dzisiejszego. Dla złożenia więc szczerego dziękczynienia Najświętszej Pannie za tę okazaną łaskę dla naszego miasta, będzie się odbywać wielka powszechna processya, na której Król i część woysk, znajdować się będą.

(A.P.S.Z.)

Н И С З П А Н І Я.

Мадридъ, дня 13-го Grudnia.

Zapewniają, że Adjutanta Jenerała *Narvaez*, przysłanego z raportem o nieposłuszeństwie trzeciej dywizyi i Jenerała *Alaix*, odprowił Rząd z nieprzychylną odpowiedzią, a to dla tego, że zarzucają Jenerałowi *Narvaez*, jakoby nie dosyć gorliwie ścigał nieprzyjaciela po bitwie pod Los-Arcos.

— Mianowany Jeneralnym Kapitanem Grenady Jenerał *Palarca*, objął już obowiązki swoje i zniósł natchmiast stan oblężenia, w którym prowincya była ogłoszoną. — Jenerał *Quiroga*, Vice-Król Nawarry, jest tu oczekiwany, po czém uda się do Pampelony, gdzie obeymie dowództwo nad prawém skrzydłem woyska.

— Biega tu pogłoska, że *Gomez* podzielił woysko swoje na trzy kolumny, a Rząd wydał rozporządzenia, ażeby najdaley za dni 8 zgromadzono w Kastylii 2,000 ludzi wyborowego żołnierza. (G.C.)

Т У Р С Я.

Konstantynopol, d. 30 Listopada.

Dnia 26 b. m. zawinęta z morza Czarnego do zatoki Bujukdere, Rossyyska korweta *Penderaklea*.

— Dnia 27 pojechał Sułtan w towarzystwie *Kapudana Baszy* i *Seid Baszy*, do Nikomedyi lądem, a za dni kilka powróci ztamtąd na Austryackim statku parowym *Marya Dorothea* do stolicy. Podczas obecności Sułtana w Nikomedyi, będzie tam spuszczoney z warsztatu nowy okręt wojenny, który na cześć teraźniejszego wielkiego Admirala *Ahmeda Fewzi Baszy*, *Fewzi* zwać się będzie.

— Ostatnie depeze, które Lord *Ponsonby* otrzymał od Rządu swego, tyczą się sprawy Egiptskiej, którą teraz Francya i Anglia, ile możności, jak najsprędzey chcą uporządkować. Lord *Ponsonby* w skutek tey depezy podać miał Porcie notę, w której wynurzył zadowolenie, jakiegoby doznał Gabinet Angielski, gdyby nastąpiło zupełne pojednanie między Sułtanem a *Mehmedem-Alim*. Wiadomo powszechnie, że Mocarstwa Europeyskie jak najsprędzey pragną przywrócić dobre porozumienie między Sułtanem a potężnym jego współzawodnikiem, i że dyplomacya już od niejakiego czasu nad tém pracuje. (G.C.)

ROZMAITE WIADOMOŚCI.

Ostatniemi czasy odkryto w Niemczech potomków w prostey linii, sławnego Marcina Lutra. Oyciec ich, Józef Karol *Luther*, urodzony 11 Listop. 1792, wrócił na łono Kościoła katolickiego. W nikczemnym jego mieszkaniu znaleziono pięcioro pozostałych po nim dzieci, które są: Antoni, urodzony w 1821; Marya i Anna, urodzone w 1829; Jan., ur. w 1830, i Teressa, urodz. w 1831. Odkrycie to, powszechność protestantska winna jest gorliwym poszukiwaniem P. *Rheinhalera*, przełożonego nad zakładem zwanym Sw. Marcina, ustanowionym na cześć *Lutra* i umieszczonym w dawnym klasztorze Augustyanów. Siostry i bracia Antoniego przyjęci są do zakładu, sam zaś starszy ten brat, gdy żadnego do wyższych nauk nie okazywał usposobienia, oddany na naukę do stolarza, w którym-to kunszcie wielce sobie podobał. Rodzina ta polecona została względem pobożnych zwolenników jej przodka; dotąd atoli żadnego prawie z ofiar nie otrzymała wsparcia; na co niektóre dzienniki gorzko się użalają.

— W Anglii, równie jak w Ameryce Północney, znacznie pomnożył się obdyt herbaty. W przeciągu 7 miesięcy przywieziono jej w r. 1835: 21,011,000 funtów, a mimo pomniejszenia od niej cła przychodowego, dochód z niego powiększył się w takimże przeciągu czasu o 1,279,000 funtów szterl.

— Chemik *Triboulet* wynalazł środek zbierania tłuszczości, ginącey dotąd przy myciu wanny owczej, i robienia z niej oleju do światła.

